

samfundsmæssige Betydning af at skærme Kvinderne mod det moderne Erhvervslivs Anstrengelser i den sidste Tid før og i den første Tid efter Barnefødsel den samme overalt indenfor det paagældende Erhverv, og at den Beskyttelse, der her tiltrængtes, derfor ogsaa i Virkeligheden maatte være omtrent den samme overalt. Jeg for mit Vedkommende tror i alt Fald, at det var overordentlig forkert, naar de tidligere Flertalspartier her i Tinget i 1921 lod denne Sag forsvinde i lutter Kritik og ikke benyttede den Lejlighed, Konventionen gav, til at tage hele dette Spørgsmaal op til en grundig Undersøgelse. Thi det er jo utvivlsomt rigtigt, at jo mere Kvinderne drages ind i de industrielle Erhverv, i hele det moderne Erhvervsliv, des mere nødvendigt bliver en yderligere Udvikling af den Lovgivning, vi har paa dette Omraade, og som i Øjeblikket findes i Fabriklovens Bestemmelser. En saadan yderligere Lovgivning vil ogsaa i det lange Løb betale sig for Samfundet baade økonomisk og socialt, fordi gennem en saadan Lovgivnings Virkninger vil i kommende Tider baade Mødrene og den kommende Slægt bevares. At det er en Opfattelse, som i Virkeligheden næres af alle dem, der ikke føler sig forpligtet til blot at indtage et rent Arbejdsgiverstandpunkt, et Kapitaliststandpunkt i denne Sag, fremgaar ogsaa af forskellige Forhold. Man vil saaledes have set, at Medlemmerne af den danske Delegation, som i 1919 var i Washington, alle stemte for denne Konventions Vedtagelse, Arbejdsgivernes Repræsentant stemte ogsaa derfor, og vi vil se af de Oplysninger, som foreligger i Socialraadets Beretning, at de samme Tanker om en Udvikling af Lovgivningen paa dette Omraade i Virkeligheden tiltraadtes af Mænd med højst forskellige politiske Anskuelser. Naar man tager sit Udgangspunkt i et saadant Syn, og naar det i øvrigt maa erkendes, at der sikkert ikke kan indvendes noget imod, at Beskyttelsesforanstaltningerne fra kun at gælde overfor Industri udvides til ogsaa at gælde overfor Haandværk, Handel og Transport, tror jeg ogsaa, det vil være muligt at finde frem til en national Lovgivning, som baade er forsvarlig og vil være forenelig med Konventionens Bestemmelser. Jeg vil imidlertid sige, at jeg ser meget gerne en overordentlig grundig Udvalgsbehandling i denne Sag; der maa her gives den fornødne Tid ogsaa til eventuel Undersøgelse af de forskellige Sider, der knytter sig til hele dette Spørgsmaal. Jeg ser, at Regeringen i Aar ved Fremsættelsen af Lovforslaget allerede for sit Vedkommende

har søgt at tage visse Stridspunkter ud af Lovforslaget, som fandtes i det Forslag, der i 1921 var udarbejdet af Socialraadets. Vi ser saaledes, at den høje Regering ikke har ladet Lovforslaget omfatte kvindelige Stats-tjenestemænd. Man vil se, at Regeringen har udtaget § 7 i Socialraadets oprindelige Udkast, hvorefter ogsaa ikke-erhvervsmæssigt beskæftigede Kvinder i visse Tilfælde kunde falde ind under Loven, og den højtærede Minister har endvidere udtaget Udkastets § 8, hvorefter Kommunerne var berettigede til i et Tidsrum af 6 Maaneder efter Fødselen at yde Mødre en daglig Ration Sødsmælk. Det er klart, at naar Ministeren har taget disse Paragraffer ud af det oprindelige Forslag, har det været for at lette Sagens Gang gennem Rigsdagen. Jeg vil i øvrigt tilføje som min Opfattelse, at det sikkert vilde være nødvendigt — det er uden Tvivl ogsaa i Overensstemmelse med Konventionens Aand — at sætte en Indtægtsgrænse, saaledes at denne Hjælp ikke kan komme Kvinder til gode, der har en Indtægt over en vis Grænse. Jeg vil gerne henlede den højtærede Socialministers Opmærksomhed paa, at der vist i Lovforslagets § 5, sidste Stykke, er blevet staaende en Bestemmelse, der henviser til § 7 i Socialraadets Udkast, som altsaa er udgaaet. (*Socialministeren* [Borgbjerg]: Jeg vilde netop, naar jeg fik Ordet, have gjort opmærksom paa, at det er en Ekspeditionsfejl, at denne Bestemmelse er kommet med ved Trykningen).

Jeg vil endvidere sige, at naar jeg har betonet, at der maa gives fornøden Tid til en grundig Drøftelse af hele denne Sag, er det, fordi Lejligheden nu maa benyttes til en Undersøgelse af, om der ikke er en Vej frem gennem en Barselforsikring eller Moderskabsforsikring i Stedet for gennem Understøttelsesvejen. Jeg er fuldt klar over de store Vanskeligheder, der knytter sig til denne Forsikringsart, men vi har jo dog set, at det tyske Rige i Henhold til Weimar-Forfatningen har gennemført en Moderskabsforsikring i 1922, jeg ved ganske vist ikke med hvilket Resultat. Der vil nu være en Lejlighed til at anstille den fornødne Undersøgelse angaaende dette Spørgsmaal, og jeg mener, vi bør benytte denne Lejlighed, ogsaa af den Grund, at hvis vi kunde gaa denne Vej, vilde der blive Mulighed for at lade hele denne Lovgivning omfatte ikke blot Kvinder, der er beskæftigede i Industri, Handel og Transport, men ogsaa dem, der er beskæftigede i Hjemmene, saaledes at der skabtes en Sikkerhed, der var betryggende for Hjemmene og til Gavn for Mødrene og Børnene